

CATALUNYA
GROP N.R.

J. A SACO 415
SANTIAGO DE CUBA

BUTLLETI D' INFORMACIO CATALANA

NUMERO 38

PUBLICACIÓ DEL "CATALUNYA" GROP N. R.

DESEMBRE 15. 1942

Crònica

EL nostre estimat company que signa sota el pseudònim de Patrici Lliure, vell català d'Amèrica i fermíssim lluitador per la causa nacional, escrivia en el número anterior l'article, "Què és Catalunya i qui és Catalunya". La seva argumentació ens ha inspirat aquests comentaris.

Si tots els catalans estem d'acord en que Catalunya és una nació i freturem la llibertat del nostre poble, per què ens deturem en el moment d'haver de plantejar integralment el nostre problema nacional? La resposta és una interrogació. ¿Incapacitat política? ¿Estat de covardia col·lectiva? ¿Anèmia nacional?

Un ferm escriptor nacionalista escrivia fa anys que els catalans ens les havíem amb una raça més forta, "tan bàrbara com vulgueu, però més forta". Potser aquí rau la causa d'aquest fenomen que presenta nostre cas en relació a tots els altres problemes nacionals que s'han plantejat al món. El nostre no l'hem plantejat mai amb claredat. Blans i acomodatiscs per temperament, oberts a totes les corrents universals, esforçant-nos per sobrepujar les influències d'una immigració estranya, els catalans hem creat un tipus de seny híbrid, nacionalment parlant.

¿Hi haurà algú dels que assegurin que som nació que pugui explicar satisfactoriament, apoiant-se en el sentit comú del qual no en poden prescindir les tàctiques polítiques ni els simples actes particulars, la posició catalana actual? Encara els espanyols no s'han posat d'acord sobre la legalitat del seu règim i les veus aïllades de la seva intel·lectualitat i homes representatius s'han mostrat unànims en condemnar el problema català i barrar-li el pas a tota solució decent, que ja els catalans hem alçat la veu per acceptar les hipòtesis de solucions federals més o menys hegemòniques i fórmules estatutàries més o menys tiràniques, i, el que és pitjor, per reivindicar la constitució republicana del 31 amb la seva seqüència estatutària. Fins i tot alguns dels nostres sectors ja han convingut en deixar-ho per després, coadjuvant primer a l'elaboració d'un règim constitucional espanyol que "asseguri la independència d'Espanya", sota quina garantia —reprise d'

aquella altra situació constitucional que utilitzaren per burlar la voluntat catalana— ens obligarien a ésser-hi.

Conseqüència d'una mateixa causa la trobem en el fet de que els organismes creats amb la finalitat d'estructurar una unitat nacional, encara no han pogut definir-se nacionalment.

¿On és la fortitud catalana —parlem de l'exili— a hores d'ara? Esta en joc dintre un compàs d'espera perquè hi ha alçada la bandera de parlament. ¿Legalitat? ¿Mitja legalitat o legalitat a mitges? Els dos tipus que caracteritzen la regressió nacional, engreixen en els medis polítics catalans a l'exili. Els "lerrouxistes" i els "senyors Esteve". Uns decididament al servei de la política espanyola per debilitar els rengles nacionals. Els altres, que no defineixen un estament sinó tots els estaments, per precipitar la fórmula i travessar el funest "parlem-ne" que tan tes vegades, tan de mal ha fet a la causa patriòtica.

La consciència de cada català es pregunta davant d'aquest espectacle de renunciament, ¿on és el nostre no? ¿Es que som nació però no tenim dret a un destí propi? ¿Es que hem de renunciar a la consciència de que ho som i acceptar a que se'ns digui "ets català" com a aquell que se li diu "ets gras" o "ets prim"? ¿Es que els homes que tan diuen que representen a Catalunya no s'adonen que necessitem de tota la fortitud per imposar-nos a una mena de fatalisme històric i són ells, ells precisament, no perquè representin res sinó perquè han estat responsables com a conductors del poble del fracàs de Catalunya, els que avui estan obligats a rectificar i a integrar la minoria selecta que condueixi els catalans al triomf definitiu com a nació, si són quelcom més que polítics, si són patriòtes?

El seu entestament en no voler rectificar equival a negar les dimensions espirituals d'una nacionalitat i la nacionalitat mateixa i els enfonza més encara en el desprestigi que envolta les seves humanitats de lacaí.

Cal arreeonar moltes andròmines i prejudicis.

Dels organismes catalans surten les veus dels savis i prudents acarant-se a la intransigència patriòtica. Talment sembla que la unitat catalana, només pugui ésser pos-

sible pel sacrifici dels nacionalistes integrals i no per la superació patriòtica dels assenyats.

Als qui impedeixen d'aquesta manera que pugui arribar-se a un climax patriòtic constructiu, als qui dubten i vacil·len, nosaltres assegurem que només hi ha un ideal nacional i una política nacional: el de la independència i la dirigida a aquesta finalitat.

La política no crea ideals, són els ideals que es fan una política per servir millor els seus fins. La política és la habilitat de manejar una força que és el nostre dret. Que no vinguin més amb històries que ja tothom sap que el mateix serveixen per amagar una covardia moral que inconfessables interessos, de què "qui tot ho vol tot ho perd". No és tracta de voler-ho tot i alhora. Es tracta de

la posició que cal adoptar per a que ens sigui reconeguda una personalitat pròpia, nacional de debò, per a poder tractar amb qui sigui i poder entendre'ns. I per més que xerrin tots els polítics que ja s'han posat al servei d'Espanya i els que esperen torn per a posar-s'hi, no és possible cap fórmula amb Espanya que no sigui a base d'un previ reconeixement de la personalitat nacional de Catalunya, per a tractar el problema, com cal, entre dues personalitats diferents.

Això és el que vol dir independència. Fortitud en l'afirmació i intel·ligència en l'acció. Es una llàstima que no ho comprenguin així els organismes catalans que encara no s'han definit i que mentre no ho facin, deixen la porta oberta a totes les claudicacions que tan de bò no els porti a coincidir amb els seus actuals detractors.

A L'entorn de la Visita del President Aguirre

El President dels bases, el patriota Aguirre, acaba de passar per l'Havana i hem pogut constatar el fet, que per nosaltres te molta importància, de la cohesió dels nacionals bases al voltant de la figura senyera de les reivindicacions pàtries.

Aguirre, a l'Havana, va llençar una consigna; consigna que està recolzada pel patriotisme d'un poble. Oportunament va recordar-la en presència seva i dels nacionalistes gal·lescs, en la visita que feu al Centre Català, el Secretari d'aquesta entitat, J. Torres Picard, parlant en nom de la joventut. "No pactarem sinó a través de la nostra llibertat".

¿Voleu un contrast? Els polítics catalans que volen reivindicar la seva condició de "representants legítims del poble", venen a dir: "No volem altra llibertat que la que Espanya s'avingui a pactar", que és exactament el contrari. No hi cap altra interpretació al fet de renunciar voluntàriament a les llibertats que ens corresponen per dret propi i avenir-se al que determina la constitució republicana del 31 en matèria "regional". No canvia l'aspecte encara que es digui que no es renúncia a cap llibertat sinó que tant sols s'agafa aquesta situació com a punt d'arrencada; dels drets inherents a tota nacionalitat i a la facultat de reivindicar-los, per tant,

quan es vulgui, se'n fa igualment renúncia expressa. Renúncia de drets més inconsútil quan s'hi avantposa la premisa de salvar "la independència d'Espanya" que és l'atribució d'aquesta a determinar la revisió constitucional de la qual, com a conseqüència i éssent minoria, en podem quedar ben servits. Són coses de la nostra fidelitat portada a termes d'imbècilitat supina, segons deia, no fa gaire, el nostre saesejador.

En aquestes circumstàncies i amb aquest material, és possible bastir la unitat catalana que va demanar-nos el President Aguirre? No. Mai un patriota podrà avenir-se a aquest renunciament que propugnen els continuiistes-legalistes. Ni cap català pot defensar amb lògica que hi hagi una conveniència superior a la de Catalunya. En canvi, tots estem d'acord en que la nostra llibertat no ens ha de venir amb safata d'or, sinó que nosaltres ens l'hem de guanyar amb el nostre esforç, precisament perquè es tracta d'una qüestió nostra.

Es clar doncs, que la unitat que ens demana el President Aguirre no és una unitat intervinguda per l'opressor, sinó una unitat nostra, nacional, per seguir aquells camins que aconselli el suprem interès de Catalunya. Això és el que vol dir, "no pactar sinó a través de la nostra llibertat".

Espanya no és el venicle de la nostra llibertat com era en essència el criteri regionalista d'altres temps ja superats. Espanya és l'obstacle, l'únic obstacle, a la nostra llibertat. El seu interès és oposat al nostre.

La unitat que ens demana el president Aguirre, no la poden integrar, doncs, aquells que, equivocats o no, mantenen un criteri inferior de la nacionalitat i neguen l'eficàcia d'una acció pròpia, bé perquè temin sacrificar uns beneficis immediats i unes problemàtiques aventantges, bé perquè els dolgui fer l'esforç o perquè encara carreguin aquell pòsit d'assimilació que els impideixi tenir consciència del que són, sapiguent el que no són.

La unitat catalana, i és hora ja de rompre aquest cercle viciós en què ens hem col·locat, hem d'integrar-la, exclusivament, aquells que tenim consciència de la nacionalitat i de la responsabilitat que contraïem davant les generacions futures, si en aquests moments propicis i gairebé únics de la història de la humanitat, no en sabem treure la solució definitiva. Anar pels camins de la diferenciació nacional amb personalitat pròpia, i amb valor per acarar-nos a Espanya i dir-li: Nosaltres, reivindicant el dret de la nostra independència som els que t'oferim la solució, que tú, històricament, estàs incapacitada per oferir-

nos, disposa't a pactar a través de la nostra llibertat.

El nostre moviment nacionalista ofereix un procés històric massa perllongat per tenir encara consideracions i donar bel.ligerància a aquells elements mesells incapaçs de reaccionar sota les més dures experiències. En alçar la bandera de la integritat dels nostres drets nacionals, tindran la porta oberta per reintegrar-se al lloc que els correspon en la lluita que hem d'iniciar d'immediat amb la seguretat del triomf.

Prestar oïdes, encara!, a les veus concordistes que ens parlen de la viabilitat de noves fórmules espanyoles, és signe d'un nacionalisme depauperat. ¿Quines fórmules pot oferir-nos Espanya que estiguin desposseïdes de l'afany de domini?

Totes les concessions que Espanya ens ha fet han estat a contra-cor, mancadetes de tota solidesa legal; l'Estatut inclòs, que fou en contra de la voluntat evident del poble espanyol.

Rovira i Virgili, en un esbós dedicat a Prat de la Riba, diu: "els successius incidents a que donà lloc l'actuació de la Mancomunitat durant la Presidència de Prat de la Riba produïren a aquest una profunda amargura. S'adonà que les petites concessions del govern de la monarquia eren concessions precàries, fetes sense cap sinceritat i amb la reserva mental de suscitar destorbs a cada pas". I Prat de la Riba encara no veïa la seva Mancomunitat dissolta pel sabre del dictador en 1924.

¿I a la República Espanyola, liberal i democràtica, no li era més fàcil respectar la situació legal de la República Catalana? No, aquesta quedava fora del seu afany de domini. Tot anà a parar al mínim en aquell **estatuto** qualificat de "lleï de la desconfiança". Diu així Maspons i Anglasesell: "La finalitat, doncs, que les Corts perseguïen, no és donar satisfacció a Catalunya atorgant-li facultats en quan resulta possible segons el règim constitucional, sinó valdre's d'aquest pretext per legalitzar noyament l'absorció de Catalunya sometent-la a la Constitució espanyola que han redactat. Si és proposessin allò primer, donarien, al menys, el màxim que aquesta Consti-

tució permet; i, precisament, fan tot el contrari: ho retallen i escatimen a son grat".

"Macià es mostrava decebut dels homes de la República", ha escrit també Rovira i Virgili. I Macià que no veïa mai aquell Estatut implantat integralment, encara no veïa tampoc el seu final desastrós a causa d'una altra regolfada de l'imperialisme castellà, ni l'humiliació que aquell incipient govern de Catalunya, amb categoria de tal, més per raó de sentiment del poble català que per condició oficial,

hauria de sofrir de la igualment imperialista República espanyola en els moments culminants de la generositat i el sacrifici màxims.

Cal la definició nacional de tots els organismes creats amb la finalitat d'unir els catalans. Aquesta definició unànime és la que esperem tots els catalans que no podem admetre la possibilitat de noves fórmules espanyoles. Volem la "unitat per la independència" perquè tampoc podem pactar sinó a través de la nostra llibertat.

N. Coll.

"LA NOVA CATALUNYA"

Darrament ha sorgit de nou a la palestra, un portantveu català que ha via ocupat un lloc de distinció entre les publicacions catalanes d'Amèrica. Parlem de "La Nova Catalunya" que tan activament va laborar en defensa de l'ideal d'independència en els seus darrers anys i a rel de la creuada patriòtica d'Macià, per aquestes terres, pel 1928.

Fòrem els primers en lamentar la seva desaparició, ara fa deu anys, i mai havíem pogut avenir-nos a la idea de que aquesta pogués ésser definitiva. El cor no ens enganyava i, ara, en veure-la de nou a la brega, hem de manifestar públicament la gran satisfacció que ens ha produït la seva reaparició i fem vots per a que la seva permanència en la lluita perduri, fins que obtinguem de veritat i per sempre, la nova Catalunya, la Catalu-

nya lliure i sobirana dels seus destins que tots desigem.

Rebin els estimats amics Dr. Murillo i Conangla la nostra enhorabona per haver decidit reprendre la seva publicació i a ells i a tots els connacionals que avui amb ells col.laboren, desigem els èxits més rotunds en la missió de contribuir a defensar, propagar i justificar, l'ideal d'independència pàtria.

Mercés, catalans amics, per les paraules d'enaltiment i d'encoratjament que en vostre primer número, adreceu als que sota la senyera de l'estel i de les quatre barres, símbol de l'esperit que mena a l'alliberació de la Pàtria, formem en els rengles del "CATALUNYA", Grup Nacionalista Radical.

¡Lluitem plegats, companys, per la República Catalana!

NOTICIES DEL GROU

EL 27 DE NOVEMBRE, una nutrida comissió de l'entitat, va anar a depositar flors al monument del capità Capdevila, defensor dels estudiants immolats en el 1871, per la intolerància espanyola, en homenatge a aquestes víctimes i a honor de l'il.lustre compatriota quin gest parla eloqüentment de les virtuts racials del nostre poble.

TAMBE el dia 7 de Desembre, una nombrosa representació de l'entitat, amb la nostra gloriosa senyera, va

concórrer a la peregrinació patriòtica al cementiri d'aquesta ciutat, organitzada a la memòria i en homenatge als caiguts per la independència de Cuba, en aquesta data de dol nacional que coincideix amb l'aniversari de la mort del gran patriota, Antonio Maceo.

LA SECCIO d'Esports està organitzant la festa de Cap d'Any. Hi ha molt d'entusiasme per assistir-hi i promet ésser un aconeteixement social.

LA SANTA INTRANSIGENCIA

De part d'alguns elements polítics catalans se'ns critica pel nostre enterament en demandar per Catalunya la única solució possible que la reintegri a la condició de poble lliure i sobirà. Se'ns acusa d'ésser excessivament intransigents i de trencar-ho tot per voler-ho tot. Ens trobem doncs, que nosaltres que posem Catalunya per damunt de tot, que no podem comprendre com hi pugui haver fills seus que vulguin tenir-la sotmesa a lligams que l'opremeixen i van acabant amb ella tot el més de pressa que poden, som jutjats pels "conveniencistes de la conllevància" com els que ho tirem a perdre tot amb la nostra intransigència.

No, no ens espanten aquestes acusacions dels febles, dels ignorants o dels traïdors, perquè de tota mena n'hi ha entre els que ens diuen equivocats, fins d'aquells que no obren pas inspirats en l'amor a Catalunya, sinó temptats per la llüïssor d'algunes pessetes que els ajuden a portar una vida inútil. No ens espanten perquè estem plenament convençuts que la "santa intransigència" dels del "tot o res" fou l'agulló que desvetllà el poble català i el conduí pel camí del seu deure fins mostrar al món la seva voluntat d'ésser lliure, perquè hi té dret, en la proclamació de la República Catalana que va fer, des del balcó del Palau de S. Jordi, el malhaurat Francesc Macià.

Com als altres, a ell se'l motejava d'intransigent del "tot o res", bo i rient-se de la seva intransigència. Ho feien els mateixos que ara ens acusen a nosaltres de trencar-ho tot amb la nostra intransigència; els polítics curts de vista que no veien més enllà del nas i tocaven de peus a terra i els que aleshores cereaven, com cerquen ara, la conveniència personal, la panxa i la butxaca, per damunt de la tranquil·litat d'esperit que comportà la satisfacció d'acomplir el deure de laborar per l'alliberació del poble, que representa el benestar de tots.

Nosaltres que tinguerem la sort de beure en les fonts cristal·lines del més pur patriotisme, mai se'ns ha pogut portar cap a altres dolls dels que han

enterbolit la política a Catalunya. Nosaltres, repetim, ens sentim joiosos de mantenir-nos en aquella mateixa intransigència en que s'entestaven aquells gloriosos patriotes que com els Puigdollers, els Romaní i Puigdemgòles, els Aldavert, Guimerà, Róca, Folguera, Martí i Julià, i tants d'altres, des de la Permanent de la Unió Catalanista i a tot arreu on anaven, defensaven per damunt de tot, el dret de Catalunya a governar-se lliurement. A ells es deu, al seu entossudiment, a la seva intransigència, el fet de que Catalunya hagi tornat a la vida; a que el poble català, deixondint-se, s'hagi adonat que no pot seguir vivint com a esclau quan té dret a viure com a poble lliure.

Si el poble català hagués seguit als homes de la Unió Catalanista que endinsant-se entre el poble li anava fent conèixer els deures i els drets que com a poble tenia, sinó s'hi hagués ficat la mala herba, la brossa, en el camp que sembraven els benemèrits patriotes, amb tot amor i amb el més gran altruisme, ja faria molt de temps que Catalunya seria un poble lliure.

Més l'enveja en voler ésser "cua de lluc" d'Espanya; l'ambició de fer-se rics a costelles del poble, que va apoderar-se d'alguns homes plens de joventut que, amb fallàcies hipòcrites, s'endugueren a alguns dels homes respectables que es deixaren afeblir, promogueren les escissions dels conveniencistes, dels vividors de Catalunya. I sorgiren d'aquella Unió Catalanista que ja començava a "unir" al poble català en la defensa dels seus drets, els homes que fundaren la "Lliga Regionalista"; els que desintegrant-se d'aquesta, llançaren al carrer "El Poble Català" i, més tard, per una de les tramoies polítiques dels que havien tractat d'espanyolitzar la política catalana amb el cartell antipatriòtic de "l'Espanya gran" quan encara no havien pogut fer la "Catalunya petita", vingué a la vida "Acció Catalana" aparentant que ja s'encaminava pel camí dreturer que ha de portar-nos al cim de la nostra llibertat.

La política de "cara a Espanya" feta per tots aquests nuclis, endarrerí

l'alliberació de Catalunya per un munt de anys. D'haver-se seguit la tasca de la Unió Catalanista, d'haver-se escoltat les paraules dels homes del "tot o res", quan diferenta no hauria estat la sort de Catalunya i la seva vida en la actualitat! Però les ambicions personals, els egoïsmes, l'afany de diners d'alguns d'aquells homes que en l'exercici de la política es feren rics, a l'extrem de no saber-ne que fer del que posseeixen, sacrificant les aspiracions del poble que deien representar; l'afany de llocs, no ja dintre Catalunya, sinó fora d'ella, en les poltrones ministerials de Madrid, feren aleshores que la tasca del poble català fos desviada i que la sembla que realitzaren els precursors de l'alliberació nacional, fos empestada per la brossa que pujava acoblada al fruit de la bona llavor. Aprofitant-se de la rica saba del patriotisme, s'exapandien les ambicions dels homes que travessant-se en el camí recte, s'emportaven al poble pels camins perdedors de la política espanyolitzant.

Els resultats de la "conllevància", dels "panyos tebis" i de les submissións, ja els hem vist, dissortadament, en el quadre que ens presenta, avui en dia, el nostre poble oprimint i vexat criminalment. Aquests són els resultats de la debilitat, de la feblesa, de la traïdoria, de la venda de consciències per unes miserables pessetes que poder llençar. Ací teniu els resultats d'aquella "autonomia bien entendida" que demanaven els de la Lliga, del Foment, de S. Isidre, comanats per l'apropiat Cambó i domes satèl·lits, després d'haver desertat dels rengles patriòtics del Centre Escolar Catalanista i de la Unió Catalanista. Aquests són els resultats que han obtingut després, els que tot dient-se d'esquerra i sota guiatges diferents, feren el joc de "la bien entendida" als polítics madrilenys per a que esclavitzessin més a Catalunya i el poble català tingués de donar la raó als intransigents del "tot o res".

Recordem amb satisfacció les paraules del gran Guimerà, d'aquell íntegre patriota, quan responent als gossets que lladraven als homes de la Unió Catalanista prenent ridiculitzar-los per la seva intransigència, motejant-los de fanàtics, els digué: "Sí, fanàtics i

intransigents de Catalunya". Molts d'aquells patriois han desaparegut, però el seu fanatisme i la seva intransigència per Catalunya han seguit i seguiran ben arrelades ai cor i al pensar de tots els que, com nosaltres, ens considerem en el deure de lluitar per la seva total alliberació.

Sembla mentida, però dissortadament és veritat, que a hores d'ara, encara hi pugui haver catalans d'alguna significació política i dirigents de partits polítics que pretenguin menar el poble de Catalunya i l'opressió. Aquests homes que així actuen demostren amb els seus actes que l'únic pensament que els guia és el que guià a Cambó i els seus seguidors; fer-se rics a costelles de Catalunya i al servei dels opressors. Si és així —ja que cap altre motiu no pot haver-hi— que bon profit els faci. Que continuïn amb la seva "autonomia bien entendida"; nosaltres seguirem amb la nostra intransigència com a fanàtics de Catalunya. Estem segurs que cada dia són més els catalans, que dintre i fora de Catalunya, es van convençent de la raó que tenien els capdavanters del moviment de reivindicació catalana iniciat amb les Bases de Manresa i portat en línia ascendent fins a la proclamació de la República Catalana. Estem segurs que la immensa majoria del poble català, ja no es satisfà amb mitges solucions; vol ésser completament lliure. Estem convençuts que de no haver estat per la "santa intransigència" el poble català viuria una vida de pària. Estem convençuts que de no haver existit els del "tot o res", Catalunya, potser no existiria com entitat nacional.

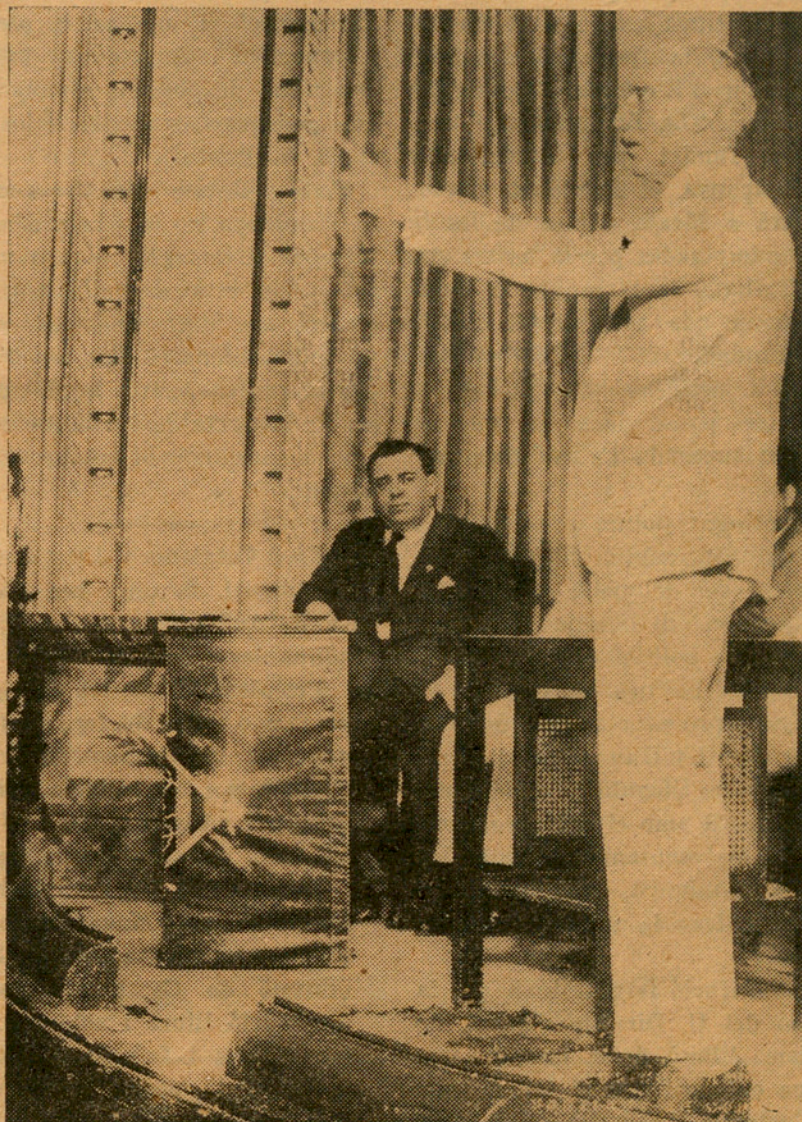
Estem convençuts que amb la nostra intransigència fem un gran bé al poble català. Unicament la intransigència, quan aquesta, com diu un significat escriptor, té una solidesa ideològica, com té la nostra, pot portar a la victòria al poble català.

Nosaltres convençuts de que acomplim el nostre deure amb Catalunya, disposats als sacrificis que calguin, combatrem amb totes les nostres energies als equivocats, conveniencistes o traïdors, de la "autonomia bien entendida" que tan malament entengueren els de Madrid. I seguirem amb la nos-

tra intransigència posant per damunt de tot, com deia aquell magnífic i inolvidable intransigent de Catalunya, el Dr. Martí i Julià, CATALUNYA,

CATALUNYA I CATALUNYA. Fins obtenir la instauració de la República Catalana.

Patrici Lliure.

11 de Setembre del 1928. Macià parlant en l'acte commemoratiu del GROU.

MACIÀ

Morí el 24 de Desembre del 1933

Proclamà la REPUBLICA CATALANA el 14 d'abril del 1931.

EL millor homenatge que els catalans podem tributar a la seva memòria, és mantenir ben alta i ben ferma la seva bandera i fer-la triomfar.

ELS qui una vegada entrebancaren la seva obra, no han de poder impedir que ara triomfi.

¡¡ Disca la República Catalana!!

ANOTACIONS AL MARGE

A Mèxic ha aparegut el periòdic "La Humanitat", responent al fet d'haver-se constituït a la capital d'aquella República, la Delgeació del Consell Directiu d'Esquerra Republicana de Catalunya. "La Humanitat", diuen, "periòdic fundat per l'inoblidable Lluís Companys, el President màrtir, continuarà a Mèxic, dintre de les limitacions imposades per la nostra condició d'exiliats, la tasca que li havia estat assenyada a la nostra Pàtria pel seu fundador...". En el seu Editorial, per justificar que poden fer això i altres coses, declaren que no consideren superada l'etapa dels partits.

Del contingut polític o social dels partits que representin diferents maneres de pensar del poble català, potser que no; però de l'etapa espanyolista dels partits polítics catalans, sí. Ja no es pot fer política anexionista. Si Companys representa només ésser el fundador de "La Humanitat" i el polític d'Esquerra Republicana de Catalunya i d'acord amb el seu "legalisme enragé" el representant de l'Estat Espanyol a Catalunya, amb quin dret volen reivindicar la seva figura com a nacional?

De la declaració feta a Mèxic per la Delegació del C. Directiu d'E. R. de C., copiem: "Però de la mateixa manera que entenem que el tercer punt de la Carta de l'Atlàntic ha de comprendre explícitament la República Espanyola, també proclamem que la sincera aplicació d'aquells principis no pot restar reduïda a l'enderrocament de Franco. Ha d'estendre's per a ésser completa, a solucionar d'una vegada els problemes nacionals dels pobles peninsulars, i així han de recollir i d'interpretar les conquestes liberals, fruit de la victòria, les Nacions Unides i els representants de les forces democràtiques de la Península".

¡Vaja, home! Ja no som els separatistes que volem que ens portin la llibertat amb safata. Són ells. Però que no s'amoïnin. Com a cosa d'espanyols que ho saben demanar tan bé per a Espanya, aquesta podrà fer una revisió constitucional a la que hi pren-

drem part els catalans, en minoria, i es farà probablement una constitució "federable" i un altre plebiscit, i, "torne-m'hi". Aquesta vegada no hi cap mena de por, els espanyols seran més generosos; sinó que li ho preguntin a en Prieto.

Però, voldrien dir-nos: ¿en el cas de Catalunya no es tracta d'una restitució de drets? ¿No és una nacionalitat que ha estat despullada per la força dels seus drets sobirans i de la seva independència? Ens sembla doncs que el que ens marca aquest punt tercer de la Carta de l'Atlàntic es que hi devem considerar-hi compresa a Catalunya.

"Free Catalonia" d'Octubre, en el seu editorial, fa unes ben encertades "AFIRMACIONS", de les quals reprodueix les dues primeres:

- 1) Per als catalans, tot allò que Franco faci o deixi de fer, és una mera anècdota. Estem acostumats a ésser tiranitzats i brutalitzats des de Madrid, per militars o per seglars, portin casc, corona o gorrofrigi.
- 2) El fet que a Espanya hi hagi una Dictadura, una Monarquia o una República, no afecta per res la determinació de Catalunya d'esdevenir una nació lliure i sobirana. Poden monàrquics i falangistes degollarse mútuament, poden certs diplomàtics, feixistes o no, entronitzar un rei més o menys fotogènic. Als catalans l'enrenou no ens farà fred ni calor. No ens fa tampoc fred ni calor que hi hagin certs republicans espanyols exiliats, que creguim que es pot resoldre el problema d'Ibèria simplement substituïnt a Franco, sense resoldre, simultàniament amb la restauració de la República, els plets nacionals peninsulars.

I acaba l'editorial fent aquest comentari: "Per satisfacció nostra, però, volem deixar-les consignades. Només consignades. Car sabem de sobres que no pot haver-hi ningú tan illús i entre els demòcrates, ningú interessat—per voler que, a la fi, amoixat o no, Franco resulti l'heroi d'Espanya el dia del triomf de les Democràcies".

Oportunes afirmacions. Ara que la derrota de l'Eix, es veu més clara que mai, Franco es disposa a ésser novament traïdor. Aquesta vegada a aquells que el feren triomfar de les seves traïcions anteriors. Ja no és "abeligerant" sinó "neutral". Moltes coses hauran d'ocórrer abans d'arribar al final i si els catalans ens les imaginem totes, les favorables i les adverses, n'hauréu de treure la conclusió de que sols tenim un camí d'èxit: el de proclamar la reivindicació total dels nostres drets nacionals, parlant amb personalitat pròpia. Es una llàstima que els catalans de Nova York no hagin mantingut amb tota fermesa l'esperit del seu Manifest del 1940, par anul·lar l'acció "estevista" dels polítics que "ens han portat els Reis" o la desfeta de la República. Recordem el cas Darlan. Si abans ens digueren: "pas d'histories", avui, per la manca d'una afirmació nacional, podran dir-nos: "coses d'espanyols" i qui sab si en haver renunciat a guanyar la primera batalla ens les haurem d'entendre, amb desavantatge amb un Darlan qualsevol.

L'editorial de "Ressorgiment" de Buenos Aires, número corresponent a agost, diu: "Tan bon punt els esperits van revenir-se del formidable sotrac de la caiguda, allò que primer van pensar els patriotes fou de reorganitzar-se a fin d'emprendre de nou l'ardua tasca de guanyar-nos la llibertat. Alligonats per la llarga experiència i sota els efectes de la nov adecepció rebuda, els catalans semblava que es decidien a rompre, per fi, els lligams i a desfer-se dels contactes que els unien políticament amb els espanyols. Tothom stava d'acord que na calien noves provatures per tal de deixar establert que amb ells, fossin d'esquerra, del mig o de la dreta, no hi havia res a fer. Que el problema de la llibertat de Catalunya havia d'ésser plantejat en altres termes i ambients i que els camins a seguir no eren precisament els que menaven a Espanya aquells que ens convenien".

"Aquest fou el pensament que donà forma a la creació a Londres del Consell Nacional que presideix Carles Pi i Sunyer, i a la constitució ací a Amé-

rica de les Comunitats Catalanes que l'estontolen".

Més endavant diu: "La nostra obra perdurable serà aquella que s'orienti cap a la consecució de la llibertat nacional de Catalunya i per aquesta obra, ara com ara, res millor que nodrir les files de les Comunitats que van sorgint ací a Amèrica i obeir les directrius del Consell Nacional Català, amb residència a Londres, organismes que es captenen d'allò que interessa als catalans, tots, amb prescindència absoluta de mires partidistes, fit l'esguard només que en l'interés NACIONAL, que vol dir l'interés de TOTS aquells que hem nascut a Catalunya".

Opinem com l'editorialista que els fins ulteriors del Consell Nacional i els de les Comunitats eren els de trobar la coincidència de tots els catalans a aquests punts que exposa en el paragraf que hem copiat i que poden resumir-se així: Actuar amb personalitat pròpia, situar el nostre problema en un pla internacional i deslligar nos de tot compromís, pacte o entesa amb els partits espanyols. Però es va emprendre un camí equivocat. No es llançaren aquestes consignes perquè va preferir-se anar a la unió simple, abstracta, dels catalans. Els resultats no podien ésser altres. Avui el problema "legalista-continuista" no pot resoldre's amb un pedaç, com alguns pensen, perquè condemnaria definitivament a l'eixorquia l'obra de les Comunitats. Cal resoldre'l fonamentalment, amb criteri nacional. Aquest és l'esforç veritable que hem de fer els catalans, dintre i fora de les Comunitats Catalanes.

El problema de la legalitat és un problema d'homes i d'interessos, exclusivament. A la immensa majoria dels catalans, no ens fa ni fred ni calor, més aviat ens repugna i res hi fa a l'interés de Catalunya. Si aquests homes que reivindiquen els seus càrrecs s'haguessin superat i posseïssin un criteri nacional (com era el pensament que donà forma al Consell de Londres i la constitució de les Comunitats) ningú objectaria res a les seves pretensions, perquè, malgrat hagin caducat els seus mandats, ells estarien d'acord amb la consciència na-

cional. Repetim que el problema dels catalans, és un problema de "dignitat", de "vergonya". ¡Reivindicar les seves posicions després que s'han passat a la vorera d'enfront! I per això i per culpa d'aquests, va dimitir el Consell de Londres! I per condescendència a ells i per escrúpols que fan dubtar dels veraders propòsits nacionals de les Comunitats, aquestes no han pogut condemnar, definitivament, el "desvergonyiment" d'aquests homes amb criteri "regional", posant un punt final a la qüestió legalista i reconquerir per a elles i pel propi Consell una autoritat que tambaleja.

Les Comunitats seran organismes útils per la unitat catalana quan diguin el que pensen i que pensen totes el mateix. I com que el sentit de la "dignitat" i la "vergonya" nacionals no és comú a tothom, cal que posin un lletrero a la porta que prohibeixi l'entrada als "regionalistes" que no volen fer l'esforç de superar-se i als homes dels partits "anexionistes" que flirtejen pel seu compte amb els organismes espanyols i que no hagin declarat que no tenen ni tindran cap lligam amb partits i organitzacions po-

lìtiques espanyoles que interfereixin la seva independència d'obrar. No es pot estar d'acord amb el Consell de Londres i amb la política dels altres. Això és ja una necessitat prèvia, perquè d'altra manera, com podrà hom imaginar-se l'autoritat del Consell i de les Comunitats? I ens imaginem que el que es vol evitar és l'eixorquia.

Hem llegit en una publicació escrita en català: "Macià, restaurador de la Generalitat de Catalunya". Aquest afany de minimalitzar les projeccions nacionals de les nostres figures senyeres, està molt d'acord amb la política espanyolitzant dels partidaris de "l'anexió per l'Estatut". Nosaltres ens en dolem força d'això. I malgrat els pesi, per nosaltres serà Macià l'apòstol de la independència pàtria i el que va marcar la fita més alta del nostre moviment nacionalista, proclamant, legal i democràticament, la República Catalana, el 14 d'abril del 1931. Els restauradors de la Generalitat, foren els senyors Marcel·lí Domingo i Nicolau d'Olwer, catalans, i Fernando de los Ríos, espanyol.

★

SACSEJANT

ANIVERSARI DE LA MORT DE L'AVI.

Aquest mes s'escau. Ja veureu com tots aquells aprofitadors que el feren claudicar, que l'entrebancaren en totes les seves projeccions nacionalitzants, que el ridiculitzaren i el bescantaren fins amargar-li la vida a tal extrem que ha gué de dir que calia fer un altre 14 d'abril netament català... seran els que més enaltiran el seu nom, la seva ideologia, malgrat ésser els que menys l'han seguida i els que estan molt lluny de seguir-la.

Contempleu, sinó, el present llastimós espectacle antipatriòtic que estan oferint als ulls de propis i estranys aquesta "impedimenta" de partits polítics i classistes i de polítics d'immigració a les Amèriques, els quals,

tant ací com allà, sempre d'esquena a Catalunya, són els que més sovint invoquen la personalitat de Macià.

Nosaltres i tots els realment independentistes som els únics que tenim autoritat moral per a invocar el nom de l'Avi, del Macià que proclamà la República Catalana, del Macià apòstol de l'ideal separatista que va conviure amb nosaltres durant la seva creuada per les Amèriques i al qui li donarem, **desinteressadament**, nostre suport, nostre recolzament moral i material en el camí de la lluita per la independència de Catalunya.

Aquest Macià, el que per nosaltres moralment morí el 17 d'abril, és el que portem sempre al pensament i al cor, ben arrelat, tant, que tornem a invocar ara la seva personalitat de separa-

tista de l'Estat Espanyol, per a què tots els que estimen Catalunya, el tinguin com alt exemple del que cal fer per aconseguir la INDEPENDÈNCIA DE CATALNUYA.

SE'LS HI VEU EL LLAUTO!

Els feixistes-franquistes necessiten esbravar-se. Estan a punt de reventar. Ara mateix hi veuen una possibilitat d'esbravar-se, si es donés el cas de que Franco, pressionat pels esdeveniments, hagués de lluitar per la "independència" d'Espanya contra els seus "compinches" de l'Eix.

Quina oportunitat més maca, ¿eh?, de poder tornar a bramar "arriba Franco" i "arriba Espanya" i d'exaltar l'afeminada personalitat (?) del "generalísimo gangster moruno"!

Però sortosament els demòcrates no dormim a la palla. Els hi veiem les dents abans d'obrir la boca. I si no volen anar a un camp de concentració, per més protestes hipòcrites de democràcia que hagin fet, que procurin restar calladets i ben amagadets i ficar-se la llengua..... a la butxaca.

LLEGIM:

"La minoria parlamentaria d'Esquerra Republicana es pronuncia pel funcionament dels ORGANS constitucionals".

Organs? Organs?..... No seran ORGUES?

I de la llibertat de Catalunya..... ¿Què?

JA HO VEIEU

Ara, doncs, els polítics nacionalistes de la "región espanyola llamada Catalunya" tot és córrer per veure qui fa més mèrits per a que els catalans NO ens decidim per altra cosa que no sigui la continuïtat. I després, és clar, vindrà la feina de veure qui corre més per a ocupar, entre els "Quislings" catalans, el primer lloc.

Oi, company lector, que ara mateix, a la punta de la llengua, hi tens un grapat de noms d'.... ex-representatius?

Però, ¡silenci! Cal callar. No espan-teu la llebre!

"Si hi ha quietud.... l'agafarem viva". Oi, Jordi?

INCOMPRESIBLE

La costum de publicar articles d'espanyols, "amb els punts de vista dels quals no s'hi està absolutament d'acord", segons, més o menys, diuen els advertiments dels corresponents periòdics catalans, ens fa l'efecte, el mateix efecte, d'allò de voler donar als catalans classes de nacionalisme pel mètode OLLENDORF.

Una mica de cura, col·legues! No fos cas que un dia, demanant un escuradents, us portessin un paraigües.

ABANS, TREIEU EL CAP

Els legalistes, els continuistes tenen coses molt curioses. Alguns han expressat que tot s'arreglarà el dia de demà que pugui integrar-se el Parlament de Catalunya.

Ací és molt difícil.

I allà..... encara que molts dels "maculats" tenen barra suficient per anar-hi, voleu dir que tots hi tornaran?

No creieu que el "tucu-tucu" els hi aconsellarà primer treure el cap amb precaució per a veure com "marxa" la cosa?

Nosaltres n'estem segurs. Ells ja han sentit els trons de les masses del poble català exiliat i la pedregada des feta podrien sentir-la ALLA.

NI QUE FOS UN CASTIG!

Salvetat feta de moltes i dignes excepcions, el poble català te la dissort de patir una mena d'intel·lectuals, savis i artistes que tenen sempre la dèria d'enredar la troca, de fer complexes les coses simples i, el que és més greu, sords als batecs del poble i a les realitats i necessitats de la pàtria oprimida.

En l'avió de la seva saviesa, s'enlairen a regions desconegudes del poble que sofreix i allà fan evolucions i elucubracions que deixen boca-badats a propis i estranys. Però, no desproveïts d'un pujat grau de materialisme, porten un bon tren d'aterrissatge que, mancat de sentit real i humà de les coses, els permet també fer evolucions i elucubracions quan toquen de peus a terra.... a la seva manera.

I naturalment, d'aquesta mena d'intel·lectuals no n'ha sortit, a l'inrevés dels d'altres terres irredemptes, cap que hagi sapigut fer-se intèrpret fidel i màrtir dels sentiments de llibertat absoluta de la Pàtria.

Pel bé de Catalunya, no podrien ésser menys estratosfèrics i materialistes i, en canvi, més patriòtes i humans?

BEN INOPORTU

Tàctica insistent de l'ètica nacionalista ha d'ésser sempre destacar el fet diferencial entre espanyols, o castellans, i catalans. I en tots sentits: geogràfic, ètic, psicològic, històric i polític.

Nosaltres no som un poble hispànic. Si, un poble ibèric geogràficament parlant. Per a evitar confusionismes, ho havem d'acceptar així i, a més, per conveniència de nostra lluita nacionalitzant. Es inoportú doncs, que ens vingui un savi, dit sigui amb tot respecte i consideració, a "enredar la troca", a fer complexe una cosa simple, publicant en una revista nacionalista, un article de divulgació volent demostrar que Catalunya és un poble hispànic, amb arguments rebaseats que a nosaltres ni a la lògica poden convèncer.

El Dr. Bosc Gimpera ha 'descobert' que els catalans som espanyols.

Abans que ell, però, hi hagué un altre savi català que ho va trobar con-sultant les estrelles.

I abans, encara, que aquests dos, hi hagué un català que, en arribar a Amèrica, una gitana, llegint-li les ratlles de les mans, li va dir que era espanyol.

I després de tot això, tots contents i alegrets i.... "anem-nos-en a dormir que aixó és la.... ¡lluna!"